

Przewlekły kaszel

Przyszła jesień, a w polskich warunkach klimatycznych to najczęstszy **czas przeziębień**. Szczególnie często dotyczą one dzieci, zarówno tych małych w wieku przedszkolnym jak i starszych.

Bardzo często infekcje te przebiegają z kaszlem, który spędza sen z powiek rodziców.

Czy słusznie?

Odpowiedź na to pytanie nie jest oczywiście prosta, bo **kaszel może być objawem** zarówno banalnej infekcji i wtedy sam przejdzie, jak i poważnych **chorób oskrzeli, płuc, zatok, uszu** - wymagających specjalistycznego leczenia.

Wiele infekcji dróg oddechowych przebiega z kaszlem. Może on być zarówno suchy jak i mokry, często zmienia się to w trakcie choroby. Jeśli kaszel nie jest « duszący », napadowy, utrudniający oddychanie, bądź przebiegający z dusznością, a dziecko poza tym czuje się raczej dobrze i nie gorączkuje wysoko, możemy kilka dni poobserwować zanim wpadniemy w panikę. Oczywiście w razie jakichkolwiek wątpliwości warto zasięgnąć porady lekarza, bo choroba początkowo lekka może być początkiem zapalenia oskrzeli lub płuc i wtedy konieczne jest odpowiednie leczenie.

Co jednak zrobić jeśli kaszel nie mija. Wydaje się, że infekcja prawie lub całkowicie minęła, a dziecko kaszle. Nie gorączkuje, nie ma innych objawów a kaszle. Czasem taki kaszel utrzymuje się nawet tygodnie lub miesiące.

Po niektórych infekcjach utrzymuje się dość długo tzw. nadreaktywność oskrzeli, która może objawiać się kaszlem nawet do 6 tygodni po chorobie. Typowy kaszel poinfekcyjny trwa jednak zwykle nie dłużej niż 2-3 tyg. Po tym czasie może pojawić się nowa infekcja z kaszlem i będziemy mieli wrażenie, że dziecko kaszle bez przerwy. Nie można jednak **przewlekłego kaszlu** u dziecka tłumaczyć nakładającymi się na siebie infekcjami z kaszlem.

Konieczna jest wizyta u lekarza.

Dokładnie zebrany wywiad dotyczący obecnej, ale i poprzednich chorób i dolegliwości u dziecka, oraz dokładne badanie fizykalne pozwala lekarzowi na wstępną ocenę, czy mamy do czynienia z kaszlem spowodowanym chorobami płuc lub oskrzeli, czy też wynika on z chorób górnych dróg oddechowych.

Jeśli chodzi o choroby dolnych dróg oddechowych (płuca i oskrzela) **kaszel przewlekły** może być objawem przewlekającego się **bakteryjnego zapalenia oskrzeli** (nie musi dziecko gorączkować ani specjalnie źle się czuć), **astmy oskrzelowej** (szczególnie charakterystyczny kaszel po wysiłku i w nocy), **mucowiscidozy** (choroba wrodzona ujawniająca się w różnym okresie życia dziecka – charakterystyczny mokry kaszel), **gruźlicy** (o tej chorobie w Polsce wciąż musimy pamiętać), **wad wrodzonych** (które również w różnym czasie się ujawniają), **ciała obcego w oskrzelu** (nawet jak nie zarejestrowaliśmy momentu zachłyśnięcia) oraz wielu innych rzadkich chorób jak np. zespół nieruchomych rzęsek, niedobory odporności, choroby śródmiąższowe płuc, choroby opłucnej. Nie można również zapominać o tzw. kaszlu psychogennym. We wszystkich tych przypadkach **badaniem podstawowym jest Rtg klatki piersiowej**. Czasem pomocne jest USG płuc, a czasem konieczna tomografia komputerowa oraz bronchoskopia. Pomocne są również inne badania w zależności od tego jaką chorobę podejrzewamy.

Jak wspomniałam nie zawsze przewlekły czy nawracający kaszel związany jest z chorobami płuc i oskrzeli. U dzieci dość często mamy do czynienia z przewlekłym kaszlem wynikającym z chorób górnych dróg oddechowych. Może to być zespół spływanina wydzieliny po tylnej ścianie gardła czyli tzw. katar zanosowy wynikający z przewlekłego nieżytu nosa i zatok. Charakteryzuje się on poza kaszlem częstym pochrząkiwaniem, chociaż nie zawsze. Choroba ta wymaga odpowiedniego leczenia gdyż każdy przewlekły nieżyt nosa jest czynnikiem ryzyka astmy. U dzieci przewlekły nieżyt nosa często wywołany jest alergią, więc wskazane są odpowiednie testy oraz badanie laryngologiczne.

Obecnie choroby alergiczne stanowią coraz poważniejszy problem i wiele osób cierpi na alergię, a u dzieci jednym z ważnych objawów alergii zarówno wziewnej jak i pokarmowej może być właśnie kaszel nawracający lub przewlekły (czasem tylko po wysiłku)

Tak więc przyczyn kaszlu może być bardzo wiele, jednak **przewlekającego się kaszlu nie warto bagatelizować bo może on być objawem różnych, czasem poważnych chorób.**

Tekst:

Dr n.med Anna Wójtowicz – pediatra, alergolog z długoletnim stażem

Zamieszczone teksty stanowią własność intelektualną autorów, tym samym nie mogą być wykorzystywane w całości lub w części bez zgody autorów.